

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddziałowe Biuro Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów w Warszawie

IPN BU 0141/3
7597/III

F-4597/3

JAWNE
Podstawa prawna – art. 86 ust. 3
z dnia 22 stycznia 1999 roku o
Informacji niejawnych
(Dz. U. Nr 11 poz. 95 z późn. zm.)
4.05.2008r. Mr. Kuja

**ARCHIWUM
MSW**
NR 4597/III/3

Rok brakowania materiałów 2020
Rok brakowania mikrofilmów Kab. „A”

Zabrania się:
wyłączania z akt dokumentów,
wykonywania fotokopii i odpisów
bez zgody Archiwum

MPN 0141/3
tom 3

MINISTERSTWO SPRAW WNETRZNYCH

408 L. dz.
(Stempel nagłkowy jednostki)

10/11/80
Spec. 200002

Nr dz. koresp. *71789/5/11/80.*

Nr RSD *15/80*

Nr rep. proc. *11 Ds 103/80.*
PO Śr 11/1/81

AKTA DOCHODZENIA ŚLEDZTWA

w sprawie *) *R. L. Morawskiemu*
p-ko

1 majem

podejrz. o przestępstwo z art. *273 § 1 i 2 st.*
273 § 1 kk.

Wszczęto *23.09.80*

Zakończono *8.10.82*

Akta zawierają *128* kart

Tom nr *III*

(sprawa w *XVI* tomach)

Sygn.akt Cs.60/89 PN BU 0 141/3/3
7597/III

Warszawa, dnia 14 listopada 1983 r.

przewodniczący - sędzia płk Henryk Urbanowicz
sędziowie - por. Jan Maliński
- kpt. Tadeusz Jędrzejko - spr.
protokółant - st. kpr. Andrzej Potodziej

po wysłuchaniu prokuratora popierającego wniosek,

postanowić

1/ kasety magnetofonowej zakwestionowanej z dnia 12.11.1980 r. u 2, oznaczone Golańskierno /tom IV, k.72-73/,

2/ pistoletu przemysłowego zakwestionowanego w dniu 13.12.1979 r. u Ser. Pro
Sychuta /tom V, k.81-82/.

3/ w pozostałej części wniosku prokuratora pozostawić bez rozpoznania.

W przedmiocie orzeczenia przypadku kasety magnetofonowej, należącej do Zygmunta Goławskiego i pistoletu pneumatycznego należącego do Jerzego Sychuta decyzja sądu w związku z treścią art.6 i 8 ust.1 dekreту z dnia 12.12.1981 r. o przebaczeniu i puszczeniu w niepamięć niektórych przestępstw i wykroczeń jest oczywista. W świetle zebranego materiału dowodowego - fakt, iż zakwestionowana kaseeta magnetofonowa ze względu na treść zrealizowanych na niej nagrań miała bezpośredni związek z przestępstwem, o którego popełnienie podejrzany był Zygmunt Goławski, jest niewątpliwy. Pistolet pneumatyczny zaś, należący do Jerzego Sychuta, był w jego posiadaniu bez wymagalnego zezwolenia, co przynajmniej sam podejrzany.

Co do pozostałej części rozstrzygnięcia - sąd stanął na stanowisku, iż brak jest podstaw do orzeczenia przepadku zgodnie z wnioskiem prokuratora. Po pierwsze - wspomniany dekret z dnia 12.12.1981r. o abolicji w art.6 przewiduje możliwość orzeczenia przepadku narz. d. i innych przedmiotów.... jedynie "w razie umorzenia postępowania", nie wspominając nic o sytuacji, w której mowa jest o niewszczęciu postępowania karnego, którą to sytuację przewidział art.5 tego dekretu. Stanowisko ustawodawcy jest więc sprecyzowane w sposób jednoznaczny. Intencją ten nie może zmierzać próba celowościowej interpretacji art.8 cyt.dekretu, gdyż i w tym przepisie mowa jest jedynie o przedmiotach i narz. d. wymienionych w art.6, czyli tych, co do których należy się wypowiedzieć w razie umorzenia postępowania karnego.

85

Po wtóre - stanowisko sądu orzekającego opiera się również na przekonaniu, że materialną podstawą rozstrzygnięcia przypadku, o którym mowa w art.6 dekretu o sfolacji, może być jedynie przeprowadzone, choćby częściowo, postępowanie karne procesowe, jako jedyne dające gwarancję do korzystania z prawa do obrony. W niniejszej sprawie zaś postępowanie, choć zostało wszczęte, to jedynie ad sensu, i dotyczyło określonych osób, którym w dalszym ciągu śledztwa nie przedstawiono zarzutów. Nie były więc one podejrzanyymi w myśl art.61 § 1 kpk, a zatem nie mogły korzystać z pełni praw przysługujących podejrzanyemu. Idąc dalej, nie wiedząc o co są podejrzane, nie wiedząc nawet, że przeciwko nim toczy się śledztwo /to się, przeciwnie, nie toczyło/, nie mogły wiedzieć przed jakimi zarzutami mogą się bronić. Wreszcie, cały zebrany przeciwko tym osobom materiał miałby pełną wartość dowodową jedynie, gdyby mogły one wypowiedzieć się na ten temat, ale już - charakterne podejrzanych. Inaczej bowiem nie ma możliwości dokonania pełnej, swobodnej i rzetelnej oceny tego materiału. Braku tego nie jest w stanie zastąpić nawet ewentualne wysłuchanie tych osób przez sąd na posiedzeniu. Byłoby to bowiem coś w rodzaju postępowania uzupełniającego, przewidzianego w art.282 kpk, ale toczącego się bez poprzedzającego go postępowania podstawowego, a więc z naruszeniem normy art.261 kpk.

W tej sytuacji należało postanowić jak na wstępie.

Przewodniczący: /-/ p.k. Urbanowicz

/-/ por. Malinowski

Sędziowie: /-/ kpt. Lindecki

Za zgodność:

Podkreślenie: Na niniejsze postanowienie służy zażalenie do Sądu Najwyższego - Izby Wojskowej przez Sąd Wojskowy Okręgu Wojskowego w Warszawie w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od dnia doręczenia odpisu postanowienia poczynszu.

Odpis postanowienia doręczyć:

- ~~Prokuratura K.O. w Warszawie~~
- Zygmuntovi Gołowskiemu - Siedlce, ul. Wilińskiego 21
- Jerzemu Sychowi - Szczecin, ul. Kozłowski 1a m.6
- Krzysztofovi Gasiorowskiemu - Kraków, ul. Pionia 4 m.19
- Tadeuszowi Gierzuchowi - Szczecin, ul. Mickiewicza 111 m.1
- Zdzisławowi Januszowi - Lublin, ul. Hutnicza 29 m.5
- Marii Moskiewicz-Moczulskiej - Warszawa, ul. Jarsza 3 m.4a

PROKURATURA
WARSZAWSKIEGO OKRĘGU WOJSKOWEGO

Znak akt: Po.Śl.II.-1/82

IPN BU 0 141/3/3
7597/III

P O S T A N O W I E N I E

o umorzeniu śledztwa i nie wszczynaniu postępowania
karnego.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1983 r.

Wiceprokurator Prokuratury Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie - płk Jan Lelak, po zapoznaniu się z aktami śledztwa w sprawie przeciwko uczestnikom przestępczej działalności terenowych działaczy nielegalnego związku pn. "Konfederacja Polski Niepodległej" oraz związków pn. "Komitety Obrony Więzionych za Przekonania" i "Robotniczy Ruch Narodowy" - będących afiliowanymi ugrupowaniami politycznymi "KPN".

p o s t a n o w i ł :

I. na zasadzie art. 280 § 1 kpk w zw. z art. 1 ust. 1 pkt 8
i art. 5 ust. 2 Dekretu z dnia 12.12.1981 r. o przebaczeniu
i puszczeniu w niepamięć niektórych przestępstw i wykroczeń
/Dz. U. nr 29, poz.158/,

- u m o r z y ć śledztwo przeciwko :

1. cyw. Zygmunutowi Michałowi Goławskiemu s. Edwarda, zam. w Siedlcach, ul. Kilińskiego 21 - o przestępstwo z art. 276 § 1 w zb. z art. 273 § 1 w zw. z art. 270 § 1 kk,
2. cyw. Jerzemu Sychutowi s. Józefa, zam. w Szczecinie, ul. Koziorowskiego 1a m. 6 - o przestępstwo z art. 276 § 1 w zb. z art. 273 § 1 w zw. z art. 270 § 1 kk,
3. cyw. Markowi Klaudiuszowi Lachowiczowi s. Teodora, zam. w Szczecinie, ul. Konopnickiej 57 m. 4 - o przestępstwo z art. 276 § 1 w zb. z art. 273 § 1 w zw. z art. 270 § 1 kk i art. 278 § 3 kk,
4. cyw. Krzysztofowi Kazimierzowi Bzdylowi s. Konstantego, zam. w Krakowie, ul. Włoska 9 m. 47 - o przestępstwo z art. 276 § 1 w zb. z art. 273 § 1 w zw. z art. 270 § 1 i 271 § 1 kk,
5. cyw. Antoniemu Jackowi Jerzowi s. Lucjana zam. w Radomiu, ul. Staszica 6/8 m. 73 - o przestępstwo z art. 278 § 3 kk i art. 271 § 1 w zw. z art. 270 § 1 kk,
6. cyw. Michałowi Hieronimowi Lubomirskiemu s. Wincentego, zam. w Warszawie, ul. Korotyńskiego 32 m. 106 /zameldow. w miejscowości Kadyny, gm. Tolkmicko, woj. elbląskie/ o przestępstwo z art. 278 § 3 kk
7. cyw. Tadeuszowi Andrzejowi Wielgoławskiemu s. Tadeusza, zam. w Bielsku Białej, ul. Krasickiego 15 m. 3 - o przestępstwo z art. 278 § 3 kk.

92

II. na zasadzie art. 1 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 5 ust. 1
Dekretu z dnia 12.12.1981 r. o przebaczeniu i puszcze-
niu w niepamięć niektórych przestępstw i wykroczeń
/Dz. U. nr 29, poz. 158/

n i e w s z c z y n a ć postępowania karnego przeciwko:

1. Teresie Baranowskiej c. Henryka, zam. w Katowicach, ul. Armii Czerwonej 24 m. 37,
 2. Andrzejowi Fischerowi s. Tadeusza, zam. w Krakowie, ul. Kochanowskiego 19 m. 5,
 3. Krzysztofowi Michałowi Gąsiorowskiemu s. Kazimierza, zam. w Krakowie, ul. Pigoń 4 m. 19,
 4. Zdzisławowi Mieczysławowi Jamrozowskiemu s. Mieczysława, zam. w Lublinie, ul. Hutnicza 29 m. 5,
 5. Henrykowi Jarczakowi s. Mieczysława, zam. w Poznaniu, os. Rzeczypospolitej 20 m. 5,
 6. Stanisławowi Janik-Palczewskiemu s. Jana, zam. w Krakowie, ul. Krowoderska 43 m. 7,
 7. Romie Kahl-Stachniewicz, c. Bolesława, zam. w Krakowie, ul. Przybyszewskiego 22 m. 4,
 8. Bernardowi Kolesnikowi s. Kazimierza, zam. w miejscowości Korycie, ul. Krukowska 4,
 9. Teresie Barbarze Koprowskiej, c. Piotra, zam. w Szczecinie, ul. Bohaterów Warszawy 119 m. 7,
 10. Stanisławowi Krajskiemu, s. Jerzego, zam. w Warszawie, ul. Zwierzyniecka 11 m. 52,
 11. Stefanowi Kucharzewskiemu, s. Stefana, zam. w Lublinie, ul. Krakowskie Przedmieście 24 m. 8,
 12. Romanowi Kściuczkowi s. Ludwika, zam. w Mysłowicach, ul. Kubicy 15,
 13. Zygmuntovi Stanisławowi Lenykowi s. Eugeniusza, zam. w Krakowie, ul. Zakątek 7 m. 16,
 14. Bronisławie Krystynie Milewskiej, c. Edwarda, zam. w Gdańsku, ul. Wita Stwosza 54 m. 55,
 15. Janinie Miszczak, c. Władysława, zam. w Lublinie, ul. Hutnicza 4 m. 78,
 16. Jadwidze Potapczuk, c. Czesława, zam. w Lublinie, ul. I Armii Wojska Polskiego 5 m. 2,
 17. Tadeuszowi Wardzińskiemu, s. Hipolita, zam. we Wrocławiu, ul. Wieczorka 33 m. 44,
 18. Waldemarowi Wypaskowi, s. Czesława, zam. w Krakowie, ul. Teligi 17 m. 62
- o przestępstwo z art. 276 § 1 w zb. z art. 273 § 1 w zw. z art. 271 § 1 i z art. 270 § 1 kk,

19. Tadeuszowi Gierzuchowi, s. Jana, zam. w Szczecinie, ul. Mickiewicza 111 m. 1,
20. Stefanii Jakus c. Franciszka, zam. w Lublinie, ul. Hutnicza 4 m. 44,
21. Lechowi Julianowi Kuroczyckiemu, s. Juliana, zam. w Poznaniu, os. B. Chrobrego 16 m. 117,
22. Marii Moskowicz-Moczulskiej, c. Mieczysława, zam. w Warszawie, ul. Jaracza 3 m. 4a,
23. Januszowi Piotrowskiemu s. Antoniego, zam. w Lublinie, ul. Skrzetuskiego 8 m. 58,
24. Barbarze Różyckiej-Orszulak, c. Mieczysława, zam. w Warszawie, ul. Orłowicza 6 m. 5,
25. Tadeuszowi Stachnikowi s. Andrzeja, zam. w Warszawie, ul. Anielewicza 24 m. 38,
26. Henrykowi Strzótka, s. Huberta, zam. w Tarnowskich Górach ul. K. Miarki 15,
27. Apolinaremu Wilkowi, s. Bolesława, zam. w Warszawie, ul. Podskarbińska 10 m. 11,
28. Zbigniewowi Wołyńskiemu, s. Adolfa, zam. w Warszawie, ul. Zaułek 26 m. 2,
- o przestępstwo z art. 276 § 1 kk,
29. Jerzemu Ryszardowi Borucowi s. Stanisława, zam. w Warszawie, ul. Szekspira 2 m. 379,
30. Waldemarowi Dziunakowi s. Józefa, zam. w Warszawie ul. Al. Niepodległości 76/78 m. 54,
31. Andrzejowi Janickiemu s. Jana, zam. w Poznaniu, ul. Polna 5 m. 23,
32. Ryszardowi Markowskiemu s. Franciszka, zam. w Warszawie, ul. Pl. Dąbrowskiego 7 m. 30a,
33. Marianowi Parchowskiemu, s. Tadeusza, zam. w Warszawie, ul. Sokołowska 6 m. 52,
34. Zdzisławowi Arturowi Podkowińskiemu, s. Stanisława, zam. w Radomiu, ul. Żakowicka 40 m. 1.
35. Janowi Tomczakowi s. Józefa, zam. w Darłowie, ul. Rynekowa 6c m. 4,
36. Ryszardowi Józefowi Warchoń, s. Jana zam. w Warszawie, ul. Lisowska 29 m. 2,
37. Sławomirowi Wittkiewiczowi s. Eugeniusza, zam. w Bydgoszczy, ul. Gwardii Ludowej 15 m. 8,
38. Tomaszowi Zamek-Gliszczyńskiemu, s. Franciszka, zam. w Warszawie, ul. Banacha 14 m. 10,
39. Ryszardowi Zarembie, s. Ryszarda, zam. w Warszawie, ul. Bieleckiego 2 m. 10,
- o przestępstwo z art. 278 § 1 i 2 i 3 kk i art. 273 § 1 w zw. z art. 270 § 1 kk,

III. na zasadzie art. 281 § 1 w zw. z art. 199 kpk

— dowody rzeczowe załączone do akt sprawy - pozostawić w aktach, zaś pozostałe - wymienione w zestawieniu wykazów dowodów rzeczowych - przekazać do archiwum MSW,

IV. na zasadzie art. 6 w zw. z art. 8 ust. 1 Dekretu z dnia 12.12.1981 r. o przebaczeniu i puszczeniu w niepamięć niektórych przestępstw i wykroczeń /Dz.U. nr 29 poz. 15/

- wystąpić do Sądu Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie z wnioskiem o orzeczenie przepadku na rzecz Skarbu Państwa :

1. Kasety magnetofonowej zakwestionowanej w dniu 12.11.1980 r. u Zygmunta Goławskiego /tom nr karta nr/
 2. pistoletu pneumatycznego /bez uwidocznionego nr fabrycznego/ zakwestionowanego w dniu 13.12.1979 r. u Jerzego Sychuta /tom nr karta nr/,
 3. maszyny do pisania marki "Mercedes" nr fabryczny BL-642-1827 zakwestionowanej w dniu 20.08.1980 r. u Krzysztofa Gąsiorowskiego /tom nr karta nr /,
 4. powielacza marki "Gramaphone A-3" nr fabryczny 5130 zakwestionowanego w dniu 9.07.1977 r. u nieżyjącego od 1981 r. Stanisława Tora /tom nr karta nr/,
 5. 3 szt. kaset magnetofonowych zakwestionowanych w dniu 8.12.1980 r. u Tadeusza Cierzucha /tom nr karta nr -...../,
 6. 2 szt. kaset magnetofonowych zakwestionowanych w dniu 11.01.1980 r. u Zdzisława Jamrożka tom nr karta nr/,
 7. 11 szt. kaset magnetofonowych zakwestionowanych w dniu 28.10.1982 r. u Marii Moskowicz-Moczulskiej /tom nr karta nr/,
- służących do popełnienia przestępstwa i pozostawienie ich do użytku MSW.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 6 lutego 1984 r. Prokuratura Wojewódzka w Warszawie wyłączyła ze śledztwa prowadzonego przeciwko R.L. Moczulskiemu, R. Szeremietiewowi, T. Stanisławskiemu i T. Jandziszakowi - członkom kierownictwa antypaństwowego związku pn. "Konfederacja Polski Niepodległej", wobec których skierowano do sądu akt oskarżenia - materiał dowodowy świadczący o prowadzeniu w ramach tego związku przestępczej działalności przez Z. Goławskiego, K. Bzdyla, J. Sychuta, M. Lachowicza i inne osoby z nimi współdziałające.

W toku prowadzonego śledztwa - po objęciu nad nim nadzoru przez Prokuraturę Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie, w następstwie zmiany właściwości prokuratury wprowadzonej w grudniu 1981 r. przepisami o stanie wojennym, kierując się względami ekonomii procesowej oraz występują-

95 24

cymi związkami przedmiotowo-podmiotowymi - do powyższej sprawy włączono materiał dowodowy zebrany w śledztwach prowadzonych przez terenowe jednostki prokuratury powszechnej w Lublinie, Krakowie, Katowicach, Radomiu i Warszawie. W szczególności dołączono materiał dowodowy dot. przestępczej działalności osób z tzw. "Komitetów Obrony Więzionych za Przekonania" i "Robotniczego Ruchu Narodowego", będących afiliowanymi ugrupowaniami politycznymi "KPN" - powstałymi w 1981 r. W śledztwach tych przedstawiono zarzuty m.in. M. Lachowiczowi, M. Lubomirskiemu, T. Wielgolawskiemu i J. Jerzowi.

Zebrany w powyższy sposób materiał dowodowy obejmuje okres działalności od 1979 r. w przypadku członków "KPN" i 1981 r. w odniesieniu do członków "KOWzP" i "RRN". Materiał ten, na który w szczególności składają się :

- zabezpieczone w toku dokonanych przeszukań nielegalnie drukowane i kolportowane w Polsce /a w przypadku "KPN" także za granicą/ opracowania, ulotki o treści nieprawdziwej godzącej w interesy polityczne PRL, łżące i poniżające ustroj socjalistyczny i naczelne organa władzy państwowej, a także godzące w ład i porządek publiczny w kraju oraz rękopisy w swej treści dot. spraw organizacyjnych wymienionych związków,
 - protokoły oględzin zabezpieczonych dowodów rzeczowych,
 - zeznania świadków, w większości aktywnych członków i uczestników działalności tych grup;
 - częściowe wyjaśnienia osób podejrzanych,
- pozwoili na ustalenie wszystkich istotnych faktów dot. działalności osób z "KPN", "KOWzP" i "RRN".

Z ustaleń tych wynika, iż w 1979 r. z inspiracji i w oparciu o zakresiony przez R.L. Moczulskiego, we współdziałaniu z innymi osobami, program polityczny - zawarty w artykule pt. "Rewolucja bez rewolucji" opublikowany w nielegalnie ukazującym się piśmie pt. "Droga" nr 7 z czerwca 1979 r. - doszło do utworzenia organizacji pn. "KPN", określonej przez założycieli mianem "partii politycznej". Organizacja ta godząc w podstawowe normy Konstytucji PRL z 22 lipca 1952 r. nawoływała do pozbawienia PZPR jej konstytucyjnie określonej roli i miejsca w systemie politycznym PRL, zerwania jedności sojuszniczej ze Związkiem Radzieckim oraz obalenia ustroju socjalistycznego w Polsce. U podstaw tego programu działania leżała próba manipulowania uczuciami patriotycznymi narodu polskiego w imię odzyskania rzekomo utraconej suwerenności i niepodległości oraz obalenia "niepolskiej, totalitarnej i z zewnątrz narzuconej władzy państwowej..."

W celu realizacji tych szkodliwych dla żywotnych interesów narodu polskiego zamierzeń, kierownictwo utworzonej organizacji "KPN" zaprogramowało i realizowało zespół poczynan polegających na kształtowaniu, upowszechnianiu i pobudzaniu takich postaw, które spowodują negatywne zjawiska: naruszania podstawowych obowiązków obywatelskich, nieposzanowania prawnych rozporządzeń i nakazów władz państwowych, konflikty i napięcia społeczne godzące w porządek publiczny i bezpieczeństwo wewnętrzne, osłabienie mocy obronnej państwa. Dla realizacji tych celów dopuszczano możliwość zastosowania wszelkich form walki, w tym także walki zbrojnej.

96

Pod powyżej scharakteryzowanym programem i metodami działania "KPN" - poprzez fakt sygnowania aktu założycielskiego tego związku - podpisali się w grupie 51 osób poza R.L. Moczulskim, R. Szeremietiewem, T. Stańskim i T. Jandziszakiem, także m.in.: Z. Goławski /występujący pod fikcyjnym nazwiskiem Zygmunta Marowskiego/, M. Lachowicz, J. Sychut i K. Bzdyl.

Ustalenia śledztwa wskazujące, iż J. Sychut pełnił funkcję członka tzw. Kierownictwa Akcji Bieżącej "Obszaru Północnego KPN" w Szczecinie, M. Lachowicz funkcję członka tzw. Rady Politycznej i "szefa obszaru północnego" w Szczecinie oraz K. Bzdyl funkcję członka tzw. Kierownictwa Akcji Bieżącej "Obszaru Południowego KPN" w Krakowie.

- początkowo uzasadniały przedstawienie wymienionym zarzutu, podjęcia czynności przygotowawczych zmierzających do obalenia przemocą socjalistycznego ustroju w Polsce, tj. o czyn określony przepisami art. 123 w zw. z art. 128 § 1 kk.

Jednak na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego świadczącego, iż osoby te nie uczestniczyły w opracowaniu wskazanych koncepcji ideowo-programowych "KPN" i nie pozostawały w bezpośrednich kontaktach z członkami ścisłego kierownictwa związku oraz nie miały wpływu na programowanie działań o charakterze opozycyjnym i konfrontacyjnym, a jedynie jako członkowie grupy spełniały role drugorzędne - usługowe wobec kierownictwa "KPN" zajmując się rozpowszechnianiem nielegalnych wydawnictw bądź ich drukowaniem - należy ich działalność ocenić jako wypełniającą jedynie dyspozycje art. 276 § 1 w zb. z art. 273 § 1 w zw. z art. 270 § 1 bądź art. 271 § 1 kk tj. jako uczestnictwo w związku mającym na celu popełnienie przestępstwa i rozpowszechnianie fałszywych informacji szkalujących i poniżających ustrój oraz naczelne organa PRL.

W odniesieniu do Z. Goławskiego, co do którego ustalono, iż pełnił funkcję członka tzw. Rady Politycznej "KPN" /najwyższego organu w hierarchii władz "KPN"/ i "Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej"/najwyższego organu wykonawczego/, a także organizował w rejonie swego miejsca zamieszkania w Siedlcach spotkania z osobami, którym udostępniał i odsprzedawał nielegalną literaturę "KPN", a nadto w początkowym okresie działania związku finansowo wspierał tę działalność z własnych środków - sformułowano zarzut z art. 276 § 1 w zb. z art. 273 § 1 w zw. z art. 270 § 1 kk tj. członkostwa w związku mającym na celu popełnienie przestępstwa i rozpowszechnianie fałszywych informacji szkalujących i poniżających ustrój oraz naczelne organy państwowe. Wynikało to z ustalenia jego biernej roli /w kierowniczych gremiach "KPN"/ nie mającej wpływu na przejawiane kierunki i metody poczynañ związku.

Nadto zgromadzono w toku śledztwa dowody odnoszące się do innych działaczy "KPN", a w szczególności do :

- K. Gąsiorowskiego, sygnatariusza aktu założycielskiego związku, który reaktywowano w I połowie 1981 r., wykonując polecenie R.L. Moczulskiego, R. Szeremietiewa i T. Stańskiego - o czym świadczy zakwestionowany u niego w dniu 28.09.1981 r. w toku przesłuchania rękopis listu z dnia 17.09.1981 r. od wymienionych osób - objął funkcję "p.o. przewodniczącego Rady Politycznej KPN". W zeznaniach złożonych m.in. w dniu 23.12.1981 r. będąc internowanym, ujawnił iż spełniana przez niego funkcja ograniczała się do podejmowania działań o charakterze wewnątrzorganizacyjnym, gdyż ta sfera działań - co potwierdza wskazany list - pozostawała w gestii R.L. Moczulskiego;

97

- H. Strzółki, który z polecenia R.L. Moczulskiego objął funkcję "Z-cy przewodniczącego Rady Politycznej KPN" oraz "szefa obszaru V" związku w Katowicach, a także członka tzw. CKAB. Spełniając swoje funkcje wystawiał legitymacje członkowskie osobom zgłaszającym swój akces do "KPN",
- T. Baranowskiej, która wchodziła w skład reaktywowanej po lipcu 1981 r. "Rady Politycznej KPN", będąc wyznaczoną koordynowania poczynani związku wobec tzw. "Komitetów Obrony Więzionych za Przekonania". M.in. z tego względu zajmowała się sprawami finansowymi tj. przekazywania zebranych pieniędzy z przeznaczeniem na cele obrony osób z kierownictwa "KPN", wobec których prowadzono postępowanie przed Sądem Wojewódzkim w Warszawie;
- St. Krajskiego, który jako członek "Rady Politycznej KPN" i "CKAB" w okresie od 1979 r. do 1980r. koordynował poczynania związku w odniesieniu do grup młodzieżowych "KPN". W zeznaniach złożonych w dniu 23.12.1981 r. ujawnił, iż obawiając się poniesienia odpowiedzialności karnej zaprzestał działalności w listopadzie 1980 r.;
- R. Kściuczka, wymienionego jako sygnatariusz aktu założycielskiego "KPN", który w latach 1979-1980 był członkiem "Rady Politycznej" i tzw. szefem okręgu tego związku w Katowicach;
- Zd. Jamrożka, wymienionego jako sygnatariusz aktu założycielskiego "KPN", który w okresie od wiosny 1981 r. pełnił funkcję tzw. szefa okręgu związku w Lublinie prowadząc działalność agitacyjno-propagandową;
- L. Kuroczyckiego, który od 1981 r. pełnił funkcję "szefa obszaru VII KPN" w Poznaniu organizując kolportaż i druk wydawnictw tego związku. Pieniądze uzyskiwane z tytułu prowadzonej wraz z innymi osobami działalności przeznaczone były i przekazywane dla osób z kierownictwa związku, wobec których prowadzone postępowanie sądowe ;
- R. Kahl-Stachniewicz, wymienionej wśród sygnatariuszy aktu założycielskiego "KPN", która jak sama zeznała - pełniąc funkcję w "Kierownictwie Akcji Bieżącej" tzw. obszaru południowego "KPN" w Krakowie, zajmowała się sprawami finansowymi rozpowszechnianych wydawnictw związku. W odniesieniu do pozostałych osób wymienionych w pkt. II postanowienia należy podnieść, iż spełniały one także różne funkcje organizacyjne, w lecz o mniej eksponowanej pozycji.

W warunkach społeczno-politycznych Polski zarysowujących się w 1981 r., a w szczególności postępującej anarchizacji życia społecznego, dochodziło do tworzenia w kraju ugrupowań afirmujących swoje związki z grupą "KPN". Do takich należał m.in. utworzony w tym okresie czasu związek pn. "Komitety Obrony Więzionych za Przekonania".

Z ustaleń śledztwa wynika, iż wykorzystując nastroje społeczne R.L. Moczulski, R. Szeremietiew i T. Stański - na co wskazuje treść listu zakwestionowanego w dniu 28.09.1981 r. u K. Gąsiorowskiego - usiłowali wpływać na działalność legalnie istniejących struktur społecznych, wykorzystując je do wymuszenia na organach władzy państwowej odstąpienia od prowadzenia postępowania karnego wobec R.L. Moczulskiego i dalszych osób. Taki cel stawiała sobie

utworzona nieformalna grupa pn. "Komitety Obrony Więzionych za Przekonania".

Fakt niezgłoszenia do rejestracji tej grupy przez jej inicjatorów stał się podstawą do wydania w dniu 14.08.1981 r. przez Wojewodę Gdańskiego, w dniu 13.08.1981 r. przez Wojewodę Bydgoskiego i w dniu 28.08.1981 r. Prezydenta m.st. Warszawy decyzji zakazujących działalności tego związku. Decyzje te zostały doręczone osobom inicjującym działalność związku. Jednakże nie zaprzęstały one swojej działalności - organizując w dniach 21-22 listopada 1981 r. ogólnopolski zjazd w Radomiu. W toku jego obrad powołano ogólnokrajowe władze tego związku oraz opracowano statut i dokumenty programowe. Czyny te stanowiły naruszenie obowiązujących przepisów prawnych dały podstawę do wszczęcia śledztwa. Z ustaleń śledztwa wynika, iż ta działalność była w istocie inspirowana przez działaczy "KPN". W tym stanie przedstawiono zarzuty pełnienia funkcji kierowniczych w związku, któremu odmówiono zalegalizowania /art. 278 § 2 i 3 kk/. Zarzuty tego przestępstwa wysunięto wobec m.in. M. Lachowicza, J. Jerza, M. Lubomirskiego i T. Wielgolawskiego, którzy bądź to inicjowali zwołanie zjazdu radomskiego, bądź też w jego następstwie objęli różne eksponowane funkcje we władzach KOWzP.

Przeprowadzone śledztwo ustaliło, iż osoby te sprawując różne funkcje w "KOWzP" nie miały decydującego i wyłącznego wpływu na przejawiane cele i formy poczynañ związku.

"Robotniczy Ruch Narodowy" powstały w 1981 r. będący drugą z afiliowanych grup politycznych "KPN" był faktycznie grupą wewnętrzną tego związku, stawiającą sobie za cel osiągnięcie wpływów w środowiskach robotniczych. Również w przypadku "RRN" przeprowadzone śledztwo ujawniło inspiratorską rolę ścisłego kierownictwa związku "KPN". Osoby, które zdecydowały się firmować nazwiskami działalność "RRN" ograniczyły się, /wobec wydania decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 1.09.81 r. zakazującej prowadzenie działalności/ - do skopiowania dokumentów programowych "KPN".

Opisana wyżej udokumentowana w śledztwie działalność osób z "KPN" KOWzP" i "RRN", zwłaszcza podejrzanych - w oparciu o akt łaski wyrażony w dekrete z dnia 12.12.1981 r. o abolicji, podlega umorzeniu lub niewszczęciu postępowania karnego - po spełnieniu przez podejrzanych określonych wymogów formalnoprawnych. Wprawdzie K. Bzdyl był skazany za udział w strajku, ale czyn jego nie miał wyraźnego związku z działalnością w "KPN".

Zarówno podejrzani - działacze związku "KPN", jak też "KOWzP", tj. A. Sychut, K. Bzdyl, M. Lachowicz, J. Jerz, M. Lubomirski, Z. Goławski i T. Wielgolawski, po uchyleniu w 1982 r. wobec nich zastosowanych w stanie wojennym środków prewencyjnych w postaci internowania, zgłosili się na wezwanie do organów prokuratorskich i złożyli oświadczenia o przestrzeganiu w przyszłości obowiązującego porządku prawnego.

Mając na uwadze poczynione wyżej ustalenia, treści aktu łaski w postaci dekretu o abolicji, że podejrzani zaniechali działalności

przestępczej i dopełnili wymogów formalno-prawnych wynikających z cytowanego dekretu, że obecnie stale postępuje poprawa ładu i porządku prawnego oraz stabilizacja życia społeczno-politycznego kraju - należy przypuszczać, że podejrzani będą przestrzegać porządku prawnego i zasad współżycia społecznego - dlatego też należało umorzyć prowadzone wobec nich postępowanie karne.

Z tych samych względów postanowiono nie wszczynać postępowania karnego wobec osób wymienionych w pkt. II niniejszego postanowienia.

W odniesieniu do zabezpieczonych w toku śledztwa dowodów rzeczowych w postaci ulotek, wydawnictw i zapisów zakwestionowanych u osób, wobec których podejmowano czynności procesowe, z uwagi na to, że ich posiadanie jest zabronione i służyły one do popełnienia przestępstwa, a także ze względu na interes publiczny, w celu uniknięcia rozpowszechniania ich treści postanowiono pozostawić je w aktach sprawy.

W zakresie dowodów rzeczowych, stanowiących narzędzia i inne przedmioty, które służyły do popełnienia przestępstw wymienione w pkt. IV postanowienia, zgodnie z treścią art. 6 w zw. z art. 8 ust. 1 dekretu z dnia 12.12.1981 r. o abolicji, należało wystąpić do Sądu WOW w Warszawie o orzeczenie przepadku.

Wiceprokurator
Szefa Biura Udostępniania i Artchiwizacji Dokumentów

mgr Jan Lelak

Pouczenie :

Na niniejsze postanowienie podejrzanym wymienionym w pkt. I tego postanowienia przysługuje prawo zażalenia do Naczelnej Prokuratury Wojskowej w Warszawie za pośrednictwem tut. Prokuratury w terminie 7 dni od daty otrzymania postanowienia.

Jeżeli sprawca przestępstwa, które przebacza się i puszcza w niepamięć, popełni w ciągu roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o umorzeniu postępowania karnego na podstawie przepisu art. 5 ust. 2 Dekretu z dnia 12.12.1981 r. o abolicji /Dz.U. nr 29 poz. 158/ nowe przestępstwo podobne, za które orzeczona zostanie kara bezwzględnego pozbawienia wolności, podejmuje się poprzednio umorzone postępowanie karne.

Zarządzenie :

Jeden egzemplarz postanowienia przesłać za zwrotnym poświadczeniem odbioru na adres podejrzanym, wymienionych w pkt. I. postanowienia.

